

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. почт. шаан. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАШІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Українська краєва вистава у Львові.

З приводу ювілею наших центральних установ.

В 1929 році припадають у нас три роковини, а саме 60-ліття існування „Прогресу“, 30-ліття існування „Сільськогосподарського товариства“ і 25-ліття Радікального Союзу Українських Кооперативів.

Центрالی ці вже нині думають, як відсвяткувати свої ювілеї, щоб торжество випало при наших обставинах найкраще. Одна з цих установ задумує запросити на свій ювілей уявсь культурний український світ та представників чужих заграничних установ. З того приводу підноситься голоси, чи при наших нинішніх обставинах вдасться це свято як слід.

Підаю тут одну думку. Чи не можна булоб уладитися тим установам так, щоб деякі точки ювілею виконати спільними силами? Ходить мені про українську виставу у Львові, про що у нас вже від кількох літ час до часу згадується. Очевидно — до її уладження могли би приступити й інші організації, які ювілею не справляють, а також наш продуктивний світ, щоб з неї скористати. Думаю: справді скористати, бож вистава повинна мати на оці саме інтерес експонентів та інтерес цілої суспільності.

Щоб це як слід зрозуміти, погляньмо на значіння вистав у інших народів. Колись, ще заки машина і капітал опанували і просіяли суспільні організації, відомі були по всіх усядах, а також і в нас річні торги (ярмарки), що відбувалися у всіх поголовніших комунікаційних і відносинних центрах. Знані були у нас від давніх часів святоюрські ярмарки у Львові, чи київські на Подолі при Дніпрі, не згадуючи вже про менші, як напр. тернопільські чи улашківські. Була це традиція, значава кончність, оперта на господарському інтересі. Таке було зрештою в цілій Європі. Торги відбувалися без ніякої допомоги офіційних установ, бо — що більше, міста тягнули з цих свого роду вистав поважні прибутки, не вкладаючи в них нічого.

Як прийшов до голосу капітал з машиною, як почалися основні переміни в господарському і суспільному житті, як бачилися міждержавна конкуренція, стали на заході падати торги, а держави і міста взяли на себе уладжування вистав, першовзорів нинішніх. Лиш у нас та на Сході ще довгий час покутували по старому ярмарки і тільки тепер, напр. київські, перемінилися у вистави силою вимог господарського життя. Ярмарки були колись зовнішнім знаком нашої національно-господарської сили. Та як держави взяли на себе уладжування вистав, використовуючи капітал і машину для своїх національно-господарських інтересів, ми, недержавна нація зійшли з нашим добром на бік, нас почав репрезентувати перед світом хто інший, наше госп. життя чинило шораз більше.

В мікчасі вистави прийшли до великого розвитку. Їх вітчиною Франція, Перша краєва вистава модерного французького промислу відбулася 1798 року при участі ледви 110 експонентів. Виследи для експонен-тів були дуже корисні, так, що в чо-

тири роки пізніше (в 1802 р.) відбулася друга з черги вистава в Парижі вже при участі 540 експонентів. У 1806 р. було їх вже 1.422 і так повторювалися вистави що 5 літ аж до 1849 року, в якому було вже 4.832 експонентів. По місточках множилися малі вистави, бо показалося, що це для продуцентів і купців найуспішніший спосіб дати про себе знати; промисл, торгівля та інші господарські підприємства росли; населення й міста, отже й їх держава кріпли.

Французьку ідею підхопили поквапно практичні німці і в них вистави йшли одна за другою по всіх німецьких державах, а перід узяв перед усіма містами Ляйпціг, якому нині ніяке місто в торговельних оборотах не дорівнює. Ці торги стали нині світовими.

Англії пішли в уладжуванні вистав ще далі. Вони уладжували вже в 1851 р. в Лондоні першу світову виставу, як засіб для примирення господарських взаємин між розбурханими наслідком довгих революцій і воєн державами й народами. Вистава мала на меті доказати, що усі держави під господарським оглядом взаємно себе потребують, бо кожна щось інше другій може дати, а чогось іншого від неї потребує. Очевидно — ходило Англії про те, щоб показати себе поступом у техніці і в потребах для інших першою. Вистава удалася для Англії якнайкраще, вона виявилася найсильнішою господарською одиницею в світі.

Розуміється — її суперниця Франція не лишилася позаду і по довгих приготуваннях уладила в Парижі другу світову виставу в 1875 році, як доказ своєї господарської експанзії, не зважаючи на програму з німцями війну. У Відні відбулася світова вистава 1878 р. потім знов пішли вистави в інших центрах, між іншими в 1893 р. величав вистава в Шікаго. І з цього часу найвеличавішими є вистави в Америці, в країні небудового господарського розвитку. А котра з усіх вистав належить до найбільше ефектовних у виследи: чи вистава в Парижі 1900 р., чи в Ст. Люї 1904, чи аж повоєнні прикладі мільярдних коштів держав і міст — годі сказати. Одно певне, що вистави підбадьорюють усі держави і нації до напруження сил для ривалізації в усіх господарських ділянках, вони спонукали й неспануючі нації до вистав, як ознака власного зорганізованого життя й поступу.

Між славянами стали вистави головною у чехів найсильнішим анемом у пропаганді, показником національно-господарської сили. Уладжували їх перед війною і поділи, а з хвилею здобуття незалежності польський уряд перебрав фінансування таких вистав на себе.

Нині Польща приготується до всесередньої вистави в Познані, щоб показати світові свою господарську справність. Приготування до неї почалися ще 1926 р. Центральна влада зоробувала мин. року проект і приходив виставцям в допомогу з мільйонними фондами. Зайнято вже до її уладження най-

кращі сили з цілої Польщі. Очевидно — вистава має й політичний характер. Тому довершено пильну увагу і на Сх. Галичину, на ті її богацтва, що дотичать копальництва, промислу, ремесла, рільництва і торгівлі.

Не лишилися й ми вже цілком без голосу під тим оглядом. Вже перед війною приступили ми до мірення наших господарсько-національних сил при допомозі вистав. Треба признати, що наші вистави, уладжувані перед і по війні, хоча і скромні в своїх розмірах, побудовані були виключно лиш на власних силах і давали у своїх виследи вповні корисні розрахунки. Перід вели Коломиї і Стрий, а за ними пішов Станіславів. Наші вистави доказали, що можна нам вже здобутися і на краєву виставу у Львові. І то тим більше, що приміщення для ви-

стави у Львові може бути куди вигідніше, як в згаданих містах.

Ювілеї цих трьох наших установ, що репрезентують українське господарство і культуру, дають добру нагоду уладити виставу в 1929 р. Ще не спізнена пора, але крайній час до підготовки. При справному зорганізуванні апарату вона могла би вповні удалася. А тоді і гості, запрошені з чужини, відвіджалиб від нас з належним розумінням нас і називалиб може з нами господарсько-торговельні звязки, про які може нині й думати годі. А що найважливіше — така вистава вказалаб нам, в чому ми вже можемо обійтися без чужих виробів і фірм, а то нам треба робити, щоб себе шораз більше унезалежнювати під господарським оглядом.

М. Творидло.

3 життя Югославії.

(Від нашого кореспондента.)

Непевність уряду В. Вукіевича. — Акція Селянсько-Демократичної Коаліції й Б. Максимовича. Неспокой з приводу активності Мусоліні. — Полягоджений інцидент з Альбанією. — Ізоляваність.

Белгород, 11. квітня 1928.

Безоглядність і зверхність В. Вукіевича не лише не спричиняється до припинення політичної боротьби в Югославії, але навпаки — розпалює пристрасті у його противників. Так в останній час енергійну несправну акцію Селянсько-Демократичної Коаліції на чолі з її вождями С. Радичем та С. Пробицевичем, котрі ведуть дуже широку і гостру агітацію проти уряду Вукіевича, позиваючий „запальний“ міністр внутрішніх справ Б. Максимович, котрого підтримує Головна Управа Радикальної Парції.

Б. Максимович виступив у щоденнику „Време“ із сенсаційною статтею про загроження сербських інтересів у Воєводіні з боку тамтешніх мадярів, котрих, мовляв, фаворитує теперішній уряд. Навів численні докази і зробив деяке враження на сербських національних кола. Перший наслідок цієї статті був такий, що скопфікували газету з мотивуванням, що в тому числі була видрукована жасна заява, як промова Радича з образами вислованами для королів. Маж там усім було відомо, що в дійсності прайковий конфіскації була лиш стаття Б. Максимовича.

Розуміється, що коли подивитися на ті „злочини“, які робилися проти держави з боку мадярів у Воєводіні не зі становища сербського націоналізму, а зі становища загально людських прав, то побачимо тільки дуже малі націоналістичні цілі для тамтешнього мадярського населення. Але загальна верава тутешньої атмосфери з ажиаку з погіршенням міжнародного становища Югославії примушує політичні кола бути дуже чутливими до подібних звинувачень.

Зустріч і блязачи, які відбулися недавно у Мілані між Мусолінім, Руміч Веем і грецьким міністром закордонних справ, візита графа Бетаса в Італію — все це показує на гарячкову активність італійського диктатора, котра у всякому разі не на користь Югославії. По гарячковості Мусоліні місцеві преса повсюди хитким становищем його в Італії і то головню у звязку з неспівпадінням згоди про конфлікт з королем Візантією та блязачим останнього зрештці престолу на користь сина.

Певна річ, що Мусоліні у своїх завордних політич. замислах має на увазі свого сусіда по той бік Адріатичного моря, але остальні його акції має здійснювати

більше широкі плани на боці і має свою джерело не в Англії. Во завжди вже казалося у ніч бажання згрупувати сили, котрим або загрозить з того чи іншого боку дипломатизм, або котрі з несправним ворожо настроєм йому і котрі при можливому конфлікті можуть бути використані як певна військова сила.

Чи є більше правдивими адогати югославської преси, чи висловлені нами думки, в усякому разі ні одне ні друге не помилує становища Югославії, котра чим далі, то почуває себе все більше і більше ізоляванію. Місцеві дипломати, адже, пропустили з уваги що старі групування держав, до котрих примушала була війна, збували своє реальне значіння, що вони мають міжнародного життя і інтересів тепер дають їм часто навіть більший протизаконний вплив, що називається Франція і та вже відірхлася від марева „міжнародної небезпеки“. У цій відношенні Югославія звалила на себе дуже короткозорому і не суміє використовувати потрібних моментів у закулісних дипломатичних матиміях ширшого розміру.

Щодо останнього несподіваного неспрозуміння, а якого ладна не авторизована новий конфлікт, — замишлена частинка альбанського кордону наслідком воєнних негод на території Югославії, те ми нам видається не чим іншим, як зловонним суиком у руках тореадора Мусоліні, котрим він хотів відвести увагу югославського дипломатичного блязача від інших важливіших прагнотувань.

В. Анський.

В інтернаціональному таборі.

Боротьба в КП(б)У. — Овоєніа в КПЗУ і настан на неї. — Обезличування „розкольників“. — Поголовля про обсягання.

В інтернаціональному таборі не просторі всієї України хвилює завдання боротьби. Підказкою в невідомі становища в Рад. Союзі Комуністи-українці, які думають, що через вступлення до націоналістичної партії перебудуть українську партію, намагаються в розв'язуванні. Чужі націоналістичні елементи (мусоліні і жиди), націоналістичні провідні в партії, які не користаються українсько-комуністичними силами, а користаються своїми силами на Україні. Комуністи-українці з острим обличчям, що їх

«Виняті та що політика КП(б)У є звернена проти інтересів України і українства. В пристрасній дискусії, яка тепер ведеться між комуністами-українцями й пануючою групою КП(б)У (кагановичівцями) докладається про речі, які давно ми твердили, а саме, що Україна не є рівноправним членом в СРСР, що і державна самостійність в радянській федерації є наскрізь фіктивна, що Україна має тільки національно-культурну автономію та й то обмежену, що українізація поступово черпає кроком, а по суті є лише формальною. В політичному відношенні Рад. Україна всецільно підпорядкована Москві, в економічному відношенні є вона колонією Московщини.

Прийшовши до цього переосвідчення комуністи-українці почали робити натяки ухильнятися від комуністично-чужинської супрематії. Часті літературні міркування Хвильового на цю тему викликали крайній гнів кагановичівців. Хвильового істероризовано, Шумського аятою зі становища наркомоса і вилучено з Москвини, пригноблено чинарські прийомні в часі старої гетьманщини. За Шумським помиривав у Москву і Гринько. Одночасно пригноблено терор до української радянської інтелігенції. Словом почалася ліквідація «націоналістичних еротиків» на цілій лінії, ліквідація безоглядна, яка є специфічною комуністичного режиму.

На Рад. Україні легко було перевести «ліквідаційні» заміски. Але становились шумескіоти ваяла з обороною ціла КПЗУ. Тоді на неї поведено наступ трьома шляхами: через Комінтерн, який осудив «ересь» КПЗУ і в конвенцій розважав її центральний комітет, а «еретиків» виключив з партії, через КПН (Ком. Партію Польщі), яка підтримала московський партійний центр і через субсидійні групи, як Сель-Роб-Лівія (б. московфілі) і ПНС-Лівія, яка знову підтримала б. кардовольців, надаючи їм медалью «де-зю нижче стобоничи».

Однак на західно-українському грунті методи боротьби з «розкольникми», зовсім природно, не могли бути такі простотішні, як на Рад. Україні. Руки ЦПУ (колишньої Чека) тут за короткі, в простотішній групі (КПН, Сель-Роб-Лівія і ПНС-Лівія) за мало впливові, щоб в коріні зникнути «українську націоналістичну ересь». Розуміється, між обома «заборами: комуністично-українським і в більшості комуністично-чужинським, боротьба не вгаває. Кагановичівці, поставивши всю ставку на Сель-Роб-Лівію в її місцеві протектори, як на того козака, що мусить вилізати. Та на ділі КПЗУ і кооперуючий з нею Сель-Роб (правниці) не податся. У виборках до польським законодавчим установам, «розкольникми» перборували з одного боку урядом, а з другого всіма силами комуністичної зачужини, алобули 179.536 голосів, а «обозначителів» 19-ка лише 123.475 голосів, отже 36.061 більше, як Сель-Роб-Лівія. Коли заважити, що голоси 8-ки були виключно українські, а голоси 19-ки різномісцеві (московфілі, жидівські і польські), то та різниця виступить ще ярвіше. Очевидно, кагановичівці намагалися обезначити побіду «розкольникми». Харківський «Комуніст» (з 4. квітня) в передовиці «Неспокій ренегатів» намагався обезначити шумескіоти й їх виборчі виступи. Мовляв, вони виставилися про свої величезні впливи, званих, з

«ранком одержали лише 5 мандатів до сейму (по правді лише 4 мандати до сейму і 1 мандат до сейма), ці п'ять мандатів ні в якому разі не відповідали тим зухваліям, крикливим обіцянкам, що вони кидали на всі боки і Васильків-Туринський заявляв, що, відколовшись од партії, од комунізму, почали плакувати КП(б)У, зволити ваязати на КПН та Комінтерн, вони вийдуть переможцями, а оталося не так. Партія за ними не пішла, вважалося, що злиха розкольників — бажмак, брехня. Це було підкреслено успіхом Сель-Робу-Лівії, що одержав мало не таку саму кількість голосів та мандатів, як і прибічники групи Василькова-Туринського.

Сей воно йде, сей тим потісняється комуністична казюбщина. Але то потісняється. Фактом є, що розкольників істнує, що вони має глибоку основу та що його розкольників можуть бути давкозвисті.

В останньому зазначеного робити на-

тисок, особливо на обо Сель-Робі, щоб довести до обидання В Сель-Робі (правниці) на обиданням з б. кардовольцями висловлюються посли Чужмаї і його Салто-Панза — Сенік, проти сен. Кошарський і проф. Федорук, «Здеградована» КПЗУ (шумескіоти) тож ставляться проти обидання, амагаючи коріної зміни політики на Рад. Україні. Говорять, що вступом до обидання Сель-Робу має бути створення союзу-лябю ліній з польським сеймом, в якого склад увійшли: комуністи, сіль-робі (правні й ліній), і Білоруська Громада. Таким чином створено би чотирилітня, крім яко «розкольникми» знову дісталися на до-но праворічного Комінтерну.

Недалекі час ваявлять, наскільки ці містия здійсниться.

3 Національного Музею у Львові.

Рухомі вистави, урядкувані від довгого часу в музею, виявляють поступово незвичайне багатство зібраного матеріалу до історії українського мистецтва давньої доби. Музейні вистави, присвячені поодиноким добам культурно-національного життя України, помагають широким колам суспільності, особливо дослідникам, що далеко поза межами України пізнаються в культурі, пізнати великі відділи її творчого життя-буття. Вагу цієї постійної діяльності музею зрозуміли ті кола українського громадянства, що постійно одержують музейні видання, або відвідують поодинокі вистави. Але одних і других є ще за мало, щоб Національний Музей міг розгорнути всі свої скарби культурно-національного життя перед очима глядачів у належно поширеному і відповідно вивізаному приміщенні.

Відділи — археологічний, людого мистецтва, історичний і побутовий по сьогодні спочивають у складах, без змоги вийти на світло денне. Недостача місця така велика, що одержаний перед військом днями чуманий віз з кінця XVIII. в. одні з найкращих зразків есків кошичного зв'язку Покуття з Чорним Морем, не може вийти іншого місця як серед ікон XVI. в. А проте йому належалося окреме місце серед останків людого побуту Покуття і Гуцульщини, бо це віз із Березова за Коломєю і він дав би змогу провітрити і побачити чудовий зразок його орнаментики з гончарством, різьбленням, килимарством, вишивкою і писанкою цієї частини Поділля.

Систематична праця, ведена співробітниками музею у поодиноких відділах, виявляє чимраз то більше велику цінність того добра, якого звайомість широкими колами громадянства мало би йому змогу не тільки пізнати історію рідної землі, але й переконавшись про законність її життя, отже зрозуміти і сучасну хвилю.

Щоб належно примістити по відділам зібране, щоб виставленням оживити сучасність і виявити справжнє обличчя Нації, Управа Національного Музею підготувала вже від десяти літ потрібний матеріал проектів розбудови музею. В дану хвилину розбудова музею до розмірів великого «Українського Національного Музею», в якому було б гідно примістити і виставити всі дорогіші пам'ятки українського культурно-національного життя, отала найбільшою жу-рою не тільки прихильників, співробітників, Управу і Кураторів Національного Музею, але й тих кол суспільності, яким культура України є найбільшим і найвищим прикрасом національним. Виявили це після озвирання звіту Нап. Музею за 1927 р. виплатою причинків на потреби Нап. Музею сільської громади: о. Савиний з Вілків 5 зол., П. Коток з Руді 4, д-р І. Березинський 30, О. Кошовський з Рогатина 3, «Достала» 100 зол., о. Пристає А. 3 зол., о. І. Виницький із Залісся 10, О. Стефанюк із Львова 10 зол., о. д-р І. Бушко 5 зол., о. кав. А. Базюк 25 зол., д-р М. Паньчишин 200 зол. — Спорадичними закупівлями видані Національного Музею для потреб наукових установ України і звагалі Радянського Союзу була озвагалі з боку Представництва СРСР в Польщі лінійна поміч у розвагалі також умован пензурі і змита пам'яті на наукові видання Західної України. Правда, цим планом годі було оживити відділь до-

ступ на книжний ринок СРСР, але обставини побуту представництва ВОРС-а у Львові дав основу думати, що наукова продукція Західної України зможе на рівні з польською книжковою продукцією застосувати запотребування книжково-го ринку СРСР в західно-українській науковій книжці на всі 100 проп. Цим шляхом можна буде придбати різноманітне на розбудову Національного Музею, бо великом витрати видань звільняється на певну частку бюджету закупівлі, отже придбати яких 1000 зол. на розбудову.

Додаючи все те до відомо громадництва, Управа Національного Музею просить прийняти ширшу поділку всім діяльним Прихильникам музейної справи та запрошувати якнайширше кола громадянства вступити в ряди діяльних Прихильників Нап. Музею, щоб в найближчому часі можна було приступити до будови пам'ятної великої виставової салі і магазину для поодиноких відділів музейних збірок. (Адреса: Львів, вул. Мох-завського 42).

І. Савицький.

Римські конвенціональності.

Жива настроя діяльність мін. Залеського.

Мін. Залеський під час своєї італійської подорожі, зовсім природно, не поминув Рим. Як звичайно в таких випадках водяться, фашистська преса серед надиха і похвальних гимнів повстала польського міністра. Зі свого боку міністр Залеський в численних розмовах із представниками преси (як: «Польсько ді Рома», «Messaggero», «Mattino» «Corriere della Sera» й ін.) віддав перевагу італійському диктаторові й його помісникам та вихвалив політику маршала Пілсудського.

Дня 14. п. м. відбувся у Муссоліні обід у честь Залеського, на якому Муссоліні зазначив, що Італія перша виступила з домаганням відбудови Польщі.

У відповідь на тоаст фашистського ватажка мін. Залеський багато говорив про латинську цивілізацію і культуру, якої преемницею є нині то Польща, про польський гимн, що повстав в Італії, а фіншля подякував за ініціативу італійського парламенту (похованого Муссоліні) у справі відбудови Польщі.

«Не забудемо — говорив він — що під час великої війни Італія була першою країною, що перевела в парламенті ухвалу, домагаючись приворнення незалежності Польщі. Не забудемо теж тієї ролі, яку відіграла Ваша Ексцеленція (себто Муссоліні — Ред.) у зв'язку з признанням великодержави наших східних границь».

Мін. Залеський зрештешався обідом у польському посольстві при Кайриалі, в якому взяв участь Муссоліні з міністрами Ронко, Вольні, Федель, фашистів склики послами й сенаторами. Разом з польським посольством гостювало до 200 осіб.

Комуністичний заговор в Японії.

Перед тижнем відкрито в Японії великий комуністичний заговор. Офіційний комуніст з 10. п. м. говорить, що після повороту з Москви японських комуністів (членів Комінтерну) поширено там революційний рух. Революційна організація діяла на три відділи: робітничу, селянську й загальну пропаганду. Метою заговору було повалити існуючий лад й устрій та замінити його соціалістичним. Зібрання комуністів відбувалося у горах. В центрі робили вони записання під покривом збірок акціонерів електричного товариства. В переносні користувалися вони шифрами.

У зв'язку з відкриттям заговору арештовано в Токіо оволо 400 осіб студентів, робітників і професорів, а цілій Японії арештовано до 1000 осіб. Приготовляється великий політичний процес, якого нитки ведуть до Москви. Зовсім природно, що відкриття цього заговору спричинило напруження і загострення відносин між Японією й СРСР.

Пам'ятайте, що всім збіркам на нагробники на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7918.

Блідниці недовіряють їм, діла змінюють, відкидаючи, побуджують апетит неохочий середник для реконвалесцентів

М-ра Кништорфського, вино хіоло-зіліне на еспанській мові. До побуту в всіх апіках і прогностик. Ціна за фла 425 зол., пів 240. У власним інтересі мадати виразно М-ра Кништорфського на по хіоло-зіліне. Laboratorium chem. farm. Mr. M. Krzysztoforski Tarnob. 43.

Жидівська колонізація, антисемітизм і жидівські мільйонери

(Чотири телеграми)

Львівська єврейська «Хайа» з 18. 4. дав в передовій статті свою інтерпретацію до чотирьох рішучих телеграм про жидівську проблему в СРСР. Ці телеграми наводимо дослівно за «Хайа», але без її інтерпретації і без наших коментарів, бо вони неохотливі. Ось вони.

1) «В Мінська доносять: На подолу СРСР відбували селянські заворушення проти поселення на ріллі жидів. У селі Анбери недалеко Сирферополя, селяни під проводом Пахомова ваяли жидівську колонію. Кількох жидів убито, колонію адемовано підковито. Високів відділ алікадували заворушення».

2) «З Москви доносять: На Кавказі ваяли під проводом Пашенкова ваяли на степи жидів, що поселилися були в північному Кавказі. Між одними й другими діяло до правдивої бити, ані зробила кінець міліції».

3) «Комуністична «Правда» асертє в обемістї статті уагу на зріст антисемітизму в рядах комуністичної партії. Газета пригадує, що серед заселення поширюють летухи з гаслами: «Ві жидів, спасай Росію».

4) «З Нью Йорку доносять: Жидівські мільйонери Розенвальд призначає пів мільйонів доларів на колонізацію жидів у Бір-Віджамі, у східній частині Сибіру над Амуром».

Отже з Криму, України та півдня Кавказу ваяли жидівських колоністів місцеве селянське населення, а з жидів не падує на дусі від цього, бо се їх мільйонери не шадить грошей, щоб їх поселити на ріллі тим разом аж в Сибірі. Чи там їх доля буде лепша?».

3 Європи до Америки

Перелет німецького літака «Бремен» через Атлантийський Океан.

Досі чули ми тільки про алягі перелети летунів з Америки до Європи, а тепер маємо до занотування новий великий осад з полі техніки: перелет німецького літака «Бремен» під проводом кап. Келя з Німеччини до Америки. Перелет відбувся серед таких обставин, що ним займається дуже живо преса.

По часописним вісткам німецькі летун мали дійсно страшну іаду. Вони боролися весь час із супротивними вітрами, сильними сніговими заметілями або дощем. Серед небезпального інтервалу останками сил лобилися вони до маленького острівця Грінли Ісланд, віддаленого від Лабрадору (Канада) на величезній далі англі миль, де й осіли. Летів 40 і пів години і перелетили без аупини 3.400 миль.

Місце, на якому осіла «Бремен», а мешкує тільки один чоловік з жінкою, що обслуговують малю. Позатим нема там ніякої людської душі. Острівця відрізаний зовсім від світа. Напроти алого на Лабрадорі є вже мала оселя робітників. Ціла та околиня покрита снігом і ледом.

Щасливий перелет «Бремен» на американську територію зникнув зобувало одушевлення як у Німеччині, так і в Америці. В Нью Йорку, де по програму мала «Бремен» осісти, чекали на її приїзд тисячі мас, щоб повітати очима душних переможців. Тимчасом зобувало залага була примушена перервати свою іаду і алетіза на Грінли Ісланд, бо «Бремен» по алягі правдоподібно пошкоджено, нім. летун не побудує ти ушкоджено, нім. летун не побудує ти у своїх літаку до Нью Йорку, тільки скористають з канадського поштового літака, який уже пристів, на останнім вісткам, на Грінли Ісланд, що в сибіру зобувало

А. ПЯСЕЦЬКИЙ С. А. КРАКІВВЛАСНІ СКЛАДИ: Краків, Головний Ринок, Ліній А-Б-Ц-Д.
Варшава, Краківське передмістя ч. 7.поруче безконфесійно, у величезній виборі роду чоколяди сметанкової, молочної, десертної і до варення як також чоколяди, кармеліти і цукри. — Не шумною рекламою, але якостями знаменитими виробами, зробленими в гарантовано чистих приміщеннях, хочемо здобути признання найширших кругів, одночасно числячи найкращими ціни.
Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

ент, при чому однак рефлексанти мусять на рахунок цього кредиту покривати кошти перших видатків для робіт, які необхідні для видобуття кредиту.

Товариство має можливість перевести деякі комасії цілком даром, з чого повинно скористати українське населення беручи під увагу, що кошти комасії є звичайно дуже високі, а тому й важко її за гроші перевести. Товариство може вислати в кожнім окремім випадку інженірів-агенти та інженірів-агрономів для огляду об'єкту, що має бути комасований, для відповідної агітації між селянами та для роз'яснень положення на місці. Крім цього в окремих випадках, де умовини для комасії догідні, передасть Товариство для поширення між селянами відповідну факсову та агітаційну літературу в справах комасії.

Бюро може перевести на замовлення також всі помірні роботи та виконувати праці, що входять в обсяг сільсько-господарського будівництва.

Наше селянство повинно скористати максимумом з послуг, які даром, або за дуже дешову ціну може дати йому це бюро аграрних операцій, яке доложити всіх старань, щоб праці виконували були відрізно і корисно для селянства. Праці переводяться тільки для членів "Сільського Господаря", а не членство вимагає тільки мінімальної вкладки 1 зол. на рік.

Бюро дає також всі інформації з обсягу всіх сільсько-господарських інженіринських справ даром. Всі праці треба зголошувати в Товаристві "Сільський Господар", Львів, вул. Зіморевича ч. 20.

Дописи.

МОСТИШИНІ. (З діяльності парохомоскофія в Кальчинці.) Щоби представити як працюють між нашим народом члени священики-кацани, наводжу примірник з нашого священика о. Стефана Волянського. Священник цей прийшов до нас з Лемківщини і вже від самого початку планоно вів нас до нищення в селі всього, що було українське. Всюди, де лише міг, відставляв ногу місцевій інтелігенції в її культурно-освітній праці. Сідав в опіє йому для читальні "Просвіти", проти котрих розвивав сильну агітацію. Всеж такі заходи о. Волянського не увінчалися успіхом. Праця в обох читальнях іде постійно вперед. Прийшли вибори до союму і сенату — ноне поде попису нашого душпастиря. Тут ішла боротьба між листою ч. 1 і 18, іза чого навіть ведуться карні розправи перед пов. судом в Мостиськах. О. Стефан Волянський, щоб ослабити український національний фронт, розвивав свою агітацію за листою ч. 20 (РНО), аляки нагред, що всі голоси, які впадуть на цю лису, є для нашого народу пропаще. В своїй агітації о. Волянський користувався такими засобами, що лису ч. 18 назвав жидівською, а щоб знести громади на мавиці, проповідував, що на першій місці лісти ч. 18 до сенату в 49 виб. округу стоїть жид д-р Корина Троїм. Одинак тут не поведлося нашому "дівчелі". Ліста ч. 18 побідила. Одинак своєю кривиною роботою о. Вол. зумів розбити національний фронт і тим причинився до втрати одного нашого мандату до союму а 49 округу. Це тим більше сумне, що цей мандат має припадати так нашому довголітньому організаторові Мостишині п. Стефану Байдаві.

ЗОЛОЧІВ (Політична рада в Соколі-а.) Для 23. березня ц. р. відбулася одна з перших повноборних нарад в селі Соколічній, золочівського повіту, при участі посла Олександра Висоцького. Предсідником наради обрано п. Івана Колятовського, секретарював Іван Видирівський. Після промови посла Висоцького, в якій він акцентував найбільшій увазі на парламентарній репрезентації в організації з'яни повіту, повстання повноборного пола від читальні "Просвіти" і кооперативу "Біра" Ів. Колятовський, а від громади і "Громади в Соколі" Вас. Шах. Після того забрав голос Ів. Видирівський, який мав на увазі відкриття місцевого політичного комітету для організації праці в Соколічній і в околиці. Присутні повні догодилися з тим організаційним планом і вибрали політичний комітет у складі 10 осіб. Далше намічено кілька найбільш важливих справ, про які Український Клуб повинен в найкоротшому часі вести від-

п. від інтерпретації, а саме справу шкільництва, зміни виборчого закону до громадських рад, справу вирубання і масового вивозження лісів та справу рент для інвалідів. Вдоволені і піднесені на душі розійшлися громадяни по відвідуванню народного гімну дома. Було б бажано, щоб такі наради відбулися в якнайкоротшім часі по всіх громадах, які хотять бачити працю своїх послів.

Нові книжки й видання.

книжки.

Д-р ЛУКА ЛУЦІВ: О. Кобилянська і Ф. Нішче. Львів 1928, ст. 30, вел. 8-ка.
Dr. Kazimierz Bartel: Wykresy charakterystyczne rokowej życia gospodarczego Polski w latach 1924—1927 własnie. Варшава 1928. Накладом Президії Ради Міністрів.

Вольное Козачество — Вільна Козацтво. Дютижневик. Прага, 10. квітня 1928, ч. 9.

ЖУРНАЛИ:

Сокольські Вісти. Орган Українського Соколіства. Львів, квітень 1928, ч. 4.

Вісти з Лугу. Рік III. ч. IV. за квітень. Кооперативна Республіка, економічно-суспільний місячник. 5. квітня ч. 4. Зміст: Перелік. К. Дух солідаризму. На тему співпраці споживачів і кооп. продюцентів. Кость Храбровицький. Аналіз і синтез в кооперативі. Ю. Павличковський. Галичина після війни. М. Храпко. Сільське господарство на Рад. Україні по війні й тепер. І. Кошуба. 50-ліття армії. Б. Мартош. Союзне будівництво кооперативу в Чехословаччині. Е. Храбровицький і К. Коберський. Про наладнання агрономії, роботи в краї. С. Мисиків. Ще один спосіб ведення свіденції торгів. Вол. Зелик. Про організацію кооп. робітників. Господарська хроніка. З нашого економічного життя. Серед книг і журналів.

Проти хвилі! Місячник. Львів ч. 1. за квітень. Зміст: Від Редакції. М. Мик. Перехрестий степи польської демократії. — М. Стахів: Палатні опозиціонери. — К. Пушкар: Єдиний національний фронт. — М. М.: Вибори до польського союму. — Політична хроніка. — В хаосі протипоріч. — Замітки. — З голосів преси. — Між властью і мушкетерами.

Жіноча Доля. Дютижневик для українського жіноцтва. Рік IV. ч. 8.

Сільський Господар. Дютижневик. Рік XIV. ч. 8.

Господарсько-Кооперативний Часопис. Тижневик. Рік VIII. ч. 13—16.

Кооперативне Молочарство. Додаток до "ГКЧ". Місячник. Рік III. ч. 4.

ОПОВІСТКИ.

Просимо Товаришів абсолютних вищих високіх торговельних шкіл, у краю й за кордоном, подати нам свої точні адреси й теперішні заняття, в цілях співпраці й взаємодії. Спілка українських Торговельників "Велес" коопер. з обмеженою поручкою у Львові. Домініканська 11/1 (Достана) Leopold, Dominikańska 11/1 (Dostawa). 1-1

Оповіщення

Товариства взаємних забезпечень "Дістер" в справі виборі відпоручників на Загальні Збори.

Покликаючися на попереднє загальне оголошення в цій справі подается до прикладного відома, що в цілі виборі відпоручників на Загальні Збори "Дістера", відбудуться виборчі збори членів того Товариства в поодиноких політичних повітах, агаючи виборчих округів як слідує:

35. В Збаражі, для 23. квітня 1928 в полудне о годині 12-й в полудне в селі Українського Дому під проводом о. Олександра Голіватого, місцевого пароха в цілі виборі одного відпоручника з пол. повіту Збараж.

36. В Косові, для 29. квітня 1928, в полудне о годині 6-й в полудне, в селі Народного Дому в Косові Старім під проводом д-ра Петра Рондзя, вдовката в цілі виборі двох відпоручників з пол. повітів Косів і Печеніжин.

"ФОСФОР"

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ

Львів

Батерія 32/D Телефон 50-69

СУПЕРФОСФАТИ: кістяні і фосфорово-азотні, МІНЕРАЛЬНІ і амонієві.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістяні і мінеральні від 18 до 26% P₂O₅!!!
ТОМАСИНИ: "Columeta", — "Зоря" і інші як красні так і закордонні.
СОЛІ потасові і КАІНІТ, АЗОТНЯК, САЛІТРА (Хоржевська) амонієва
САЛІТРА чілійська — СІРЧАН амонієвий
(97% CaO) — будівельне вапно
ФОСФОРІТИ палани і мелі (CaO) з розв. P₂O₅

Доставка вагоном і деталя. по фабр. цінах і найдог. усім кредит.

7-10

37. В Заліщиках, для 24. квітня 1928, у вівторок о год. 12-й в полудне в селі "Велес" в Народнім Домі, під проводом д-ра Маріяна Долинського, лікаря в цілі виборі одного відпоручника з пол. повіту Залішки.

38. В Копичиніях, для 25. квітня 1928, в середу, о год. 12-й в полудне в селі Народного Дому під проводом о. Петра Шанковського, місцевого пароха в цілі виборі двох відпоручників з пол. повіту Копичині.

39. В Радехові, для 29. квітня 1928, в неділю, о год. 1-й в полудне в селі Народного Дому під проводом п. Клим Олішника, директора Кооперативу в цілі виборі двох відпоручників з пол. повіту Радехові.

40. В Теремові, для 24. квітня 1928, у вівторок о год. 12-й в полудне в селі читальні "Просвіти" під проводом о. крил. Стефана Мохначького м. пароха, в цілі виборі одного відпоручника з пол. повіту Теремові.

41. В Ярославі, для 20. квітня 1928, в п'ятницю о год. 12-й в полудне в селі Товариства "Родина" під проводом п. Василя Дуба в цілі виборі одного відпоручника з пол. повіту Ярослав.

42. В Сяноці, для 25. квітня 1928, в середу о год. 1-й в полудне в селі Т-ва "Яд Харузі" під проводом ради. Болеслава Шулякєвича в цілі виборі одного відпоручника з пол. повіту Сянік.

ДИРЕКЦІЯ

Товариства взаємних забезпечень "Дістер"

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятих діт з найліпшої сторони збісна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3-77-7

ПОШУКУЄТЬСЯ від зараз конціпента. Усмія дуже добрі. Д-р Мартинець, Богородчани. 1839 5-5

ПОШУКУЮ чесної, працьовитої і лагідної владі жінки до ведення домогосподарства і опіки над хлопчиком. Зголошення до Адміністрації під М. К. 1905 4-6

МОЖУ обняти дяківку, писарку (навіть рівночасно в кількох селах) котру небудзь функцію в кооперативі, зорганізувати і вести хор, влаштувати аматорські листави, тай загально розвинути ширшу просвітню-культурну діяльність в селі чи місті. Листи під бунтий богослов. 1968 1-1

ВЛАСНИЧКА фризьсько-косметичного Заведення Берта Тіла у Львові на Трибунальська 1, 1. п. поверху за закордон і привезла останні новости. Виконує першорядними силами масаж лиця, електричну паріку, водну ондуляцію, артистичне чesання волосся фарбою Гейла, перукарські роботи, манікюр і фарбування бров на стало. Рівнож поручає надавати чистий крем припорошенований на горіжко, як також всілякого рода складки проти зморшок. 1971 1-2

КАМЕНИЦЯ одноповерхова, околиця Юра, підставовий чист 460 корон, консеє надбудови. Ціна 5.590 доларів. Продасть Центральна Агенція, Коперника 14. 1975 1-3

ПЕНСІОНАТ в Косові. 16 кімнат, біля заведення д-ра Тарнавського. Дуже добрий харч, приступні ціни. Гостей приймається від 15-го квітня. Коржівська, Косів. Коломий. 1969 1-2

ПОШУКУЄТЬСЯ агентів, що відвідають села до продажі необхідного артикалу в сільських гаадинстві на Тернопільське воєводство. Зголошення Владислава Муха restante Тернопіль. 1974 1-1

СВІТОВОЇ слави шведські вирійні сепаратори до молока "Rego", "Olympic" можна набути у Львові в Інспектораті ауд. Кордєцького ч. 24. а. на догідні сплати. 10-літня гарантія. Селянські агенти помагають, яким готівкою виплачується провізій. 1972 1-1

ФОРТЕП'ЯНИ, п'яніна, фісгармонія першорядних фабрик, закордонні, на різні ціни купує, міняє, продає: ГАННАК, П'ясуцького 21. 1. пок. 8-10

ФОРТЕП'ЯНИ Вбендерберг Schöndera, Forstera з англійським механізмом, окладино продає: Ганна П'ясуцького 21, 1. п. 1941 3-4

КІЛЬКАНАЙЦЯ треківних, конфорних Кавенінь, Віл, Парпелз у всіх ділянках. Кілька гарних земельних ділянок. Парпелз в літніх одержавих свіжо на продаж. Центральна Агенція Львів, Коперника 14. 1976 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст подуг легінів, сери і молуді

д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.

1058 Пересвітлення Рентгеном. 8-10

ЛІТНІСКО ТУХЛЯ

на діні Скоде-Лавочне в прегарній сестрій околиці над Опором отворене. 15. мая. Прогулянки в гори — купелі з Опорі. Харч добрий — на баляни ярський. Статія залізнична, почта в місті. Кожнати сонячні з верандами. Зголошення на адресу: **Заряд літніска** 1859 в Тухлі. 2-4

Інж. Корнило Целевич
присяжний землемір і записаний суд. довідні атакот для помірних справ над канцелярію в Угнові у власнім домі. 2-5

Жіноча конфекція

ЦЕЦИЛІ ГАН Львів, площа Смильська ч. 12.
поручає найновіші весняні моделі в плащах, сукнях і трикотажі по поміркованих цінах. — Показки в сплаті. — Замовлення подагоджується у власній ро-1853 бітні на протязі 3 днів. 10-10

НАІНОВІШІ ДІТІЧІ ВІЗКИ

Львів, Пасаж Миколаша.
Виконує всілякі на-2-10
правки і вишивки. 2-10

ПЕРЛЬМУТЕРА УЛЬТРАМАРИНА

є безгладно найліпшою і найкращішою фарбою до біллі, вапна і малярських шпелей. Віданачена на виставах в Брюсселі, Медіолані і Паризі золотими медалями. 1305 Скрізь до набуття. 14-7

Великий оборот малий зиск

Всілякі вироби зі золота і срібла набу деш найдешевше у вирібника

С. А. Ропшіц

1980 Львів, Сикстуська 16. 1-2

Збаражчина позірі

Склавані на день 9. квітня 1928. Загальні Загальні Збори Т-ва "Український Дім" в Збаражі де могли відбутися для браку вмаганого статуту члеса членів. Тому Вілья скликує повново: Загальні Загальні Збори Т-ва "Український Дім" в Збаражі на четвер для 4. травня 1928. о год. 11. рано в власній селі а тим самим порядком наради: 1) Відкритті Зборів. 2) Вибір провізійника Зборів і покаяння двох секретарів. 3) Читання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 4) Звіт Виділу а ведення діл і органдуванням малом Т-ва. 5) Звіт Надвірної Комісії і її внесок у укладення Виділові ас-суматорії. 6) а) Вибір голови Т-ва на місце уступаючого д-ра Івана Кузачинського. б) Вибір двох членів Виділу на місце уступаючого п. Осипа Береса і Павла Гейла. а) Вибір трьох заступників Виділових. б) Вибір трьох членів Надвірної Комісії і двох ас-супітників. 7) Укладення нового і членської вкладки на 1928 р. 8) Справа ведення дальшої будови дому. 9) Внесення і штатання. Збори відбудуться і постанови їх будуть важні без агаду на часі присутніх членів. — Збараж, для 9. квітня 1928. Вілья.